

ישיבת מועצת עיריית ירושלים בהעדר נציגי האופוזיציה
לכסאות הריקים, הכרעה

בע הגדלת שער הדולאר לסחורות המובאות. בינתיים חלו גם חילופי גברא בממשלה לאחר הבחירות בכנסת. הרמן הולנדר הסתלק ודוב יוסף לא התלהב מפוקארו. הסתורות נשארו בנמל חיפה כאבן שאין לה הופכין ופיליפ התכונן להחזיר לאיטליה. בינתיים חל שוב מפנה. מחירי מוצרי הסקסטיל ירדו בשוק העולמי בצורה קטנה טרופלית. פיליפ חשב ומצא שלא כדאי להוציא את הסחורות מהארץ והחליט להיפטר מהן ויהיה מה. הוא פנה שוב למשרד המסחר והתעשייה והוכנה טיוטה להסכם חדש. פיליפ יספק חמרי גלם במחיר כפול משווי הסחורות שהביא ומשרד המסחר והתעשייה יתיר לשווק את הסחורות בארץ באופן חפשי. ההסכם עמד להיחתם; אולם בינתיים התערבה המשרה הכלכלית. שעצרה את כל השותפים לעסק באשמת הוצאת סחורות מהגמלים במיסמכים מזוייפים. אלכסנדר פיליפ נוכח לדעת, שקל להגיע לישראל אבל קשה לצאת ממנה.

פיליפ, הגיע לפני שנה לארץ במצב רוח חורף. פניו העגולים הביעו בטחון עצמי ו"אופטימיות". כאן אפשר לעשות ביוזם. אמר. אולם במרוצת השנה רו פניו השמנים והבעת פניו אומרת כולה "הצילו!" היה זה בזמן שלטונו של יעקוב גרי כשר משרד המסחר והתעשייה. מנהל המשרד, הרמן הולנדר, עשה את כל המאמצים כדי להצדיק את תפיסת השלטון על-ידי היוזמה הפרטית בעתיד. בפרוטות האחרונות ובשעך בוד ההכנסות הקרובות קנה עורות למכביר כדי ליצור שפע של נעליים. הוא חיפש דרך כים ליצור שפע דומה בסחורות סקסטיל ולשחרר נקודות הלבשה במידה המכסימלית. אלכסנדר פיליפ נפל מן השמים. הוא הציע חמרי גלם לתעשייה בסכום של שניים וחצי מיליון דולאר בשער הרשמי של הדולאר. תמורת זאת דרש זכות להביא בששה מיליון דולאר מוצרי סקסטיל מוכנים, בחישוב של 1-100 ל"י הדולאר. היה זה לפני שנה כש שער דולאר ההשקעות הועמד על 990 פרוטה.

השר הבטיח להויל

שעה שמשרד המסחר והתעשייה הודיע ל- חברת אחת שהצעתה למיכרו על ייצור חרטים נתקבלה כזולה ביותר וכל ההזמנה נמסרה לידה, שלחו יתר המטות בארץ מכי תבי פטורין לעובדיהן. תלכו לעבוד אצל אתא"ו - אמרו.

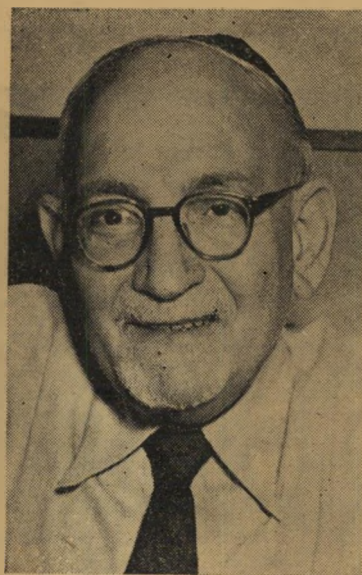
הסתדרות העובדים הכללית הקימה צעקה: "הייחכן 600 פועלים יישארו מחוסרי עבד? לא נרשה לסגור את המפעלים!" או: לם ההנהלה של כותנה, השייכת לחברה ה- כלכלית הלוונדונית הודיעה בקרירות: ב- הפסד לא יכריחו אותנו לעבוד.

בעוד שהמחלוקת התנהלה סביב שאלת סגירת המפעלים ישבו כלכלנים אובייקטיביים ושאלו שאלות מספר. כיצד קרה שאתא הציעה מחירים יותר זולים לייצור חוטים מאשר אלה לפני פירסום התכנית הכלכלית החזשה? תוספת היוקרה לפועלים בלבד עלתה בעשרות לירות לחודש. המסקנה: או שאתא הרויחה רוחים מפורזים לפני מכח או שיש אמת בטענה שאתא הציעה מחירי הפסד כדי להרויח את שאר החברות מהבמה התעשייתית ולמלוך, לאחר מכן, בשוק, בלי מצרים.

מנהל מחלקת הסקסטיל והעורות במשרד המסחר והתעשייה, ישראל למדן, לא ראה בעין יפה את המצב, המשאיר רק מפעל אחד ב- שדה הייצור. ייתכן גם שלחץ ההסתדרות היונה גורם לא מבוטל בפתרון הסיכסוך. תהייה הסיבות אשר תהינה, למדן הסכים להוסיף ליתר המטות 120 פרוטות לכל קילוגרם חוטים למחיר שהציעה אתא. השר הבי- שוינים היססו, אבל למדן הסביר: השר הבי- טיח להויל את המחירים, אל תתעקשו!

היצרנים לא התעקשו, הסכימו לפשרה. ר- מצבם היה באמת קשה מדי כדי לא להסכים. לבקלי המטות (פרט לכותנה) לא היה סכום הכסף הדרוש לתשלום פיצויים לעובדים ה- מפוטרים. מוטב להם לעבוד בהפסד מלשלם דמי אבטלה. נתמתם: תוקף המיכרו פג כעבור חודשיים. עד אז תבדוק אולי גם אתא את הישוביה מחדש.

הרמן הולנדר הסכים לתנאים האלה ללא היסוסים. כשאלכסנדר פיליפ הבטיח לאוצר נוסף לכך מיליון דולאר במזומנים בשער הרשמי, נחתם העסק בהסכמת כל הממשלה. פיליפ הודרו. הוא הכניס 100.000 דולאר לקופת משרד האוצר והביא מוצרי סקסטיל בסכום של מיליון דולאר. לפתע נתקלקל כל העסק. שער הלירה ה-

המועמד יצחק דוד מן מערימות קרשים, ראש עיר

ישראלית התחיל יורד פלאים בשווקים העול- מיים "בבורסה השחולה בארץ". אלכסנדר פיליפ מצא את המשך העסק לא כדאי ות-

* בין הביזנס: הוצאת שבועות מצוייה בשלושה צבעים, ראש, שהופסק אחרי שני גליונות.

זקנקן הלבן, נבוך במקצת, הסס מעט טרם קיבל את הכבוד. החלפת משרד קטן של בעל בית-מסחר בשולחן כתיבה יותר גדול בעיריה, לא נראתה כדאיה ביותר, ובמיוחד כשהיא מלווה סיכויים טובים למחלת לב ב- עתיד הקרוב. דוגמת קודמו שרגאי, שלאח מלחמת שתי מלחמות מיואשת נגד יריביו באופוזיציה וידידיו בקואליציה, רחפה לנגד עיניו של מן. למשלחת שביקרה אותו בביתו שבשכונת מונטיפיורי המערב-ירושלמית, התנה, על כן, שני תנאים יסודיים, היבטי חיים להצלחת שלוחתו לא פחות מאשר לבריאותו: שיהוף פעולה מלא מצד הקוא- ליציה, ללא סכסכונות ופיזול לעבר כסו הרם, ביקורת עניינית בלבד מצד האופוזיציה, בי- טול הקו של חבלה בכל מחיר מתוך חדרי בניין הסתדרות.

הימין, בחיפושיו המבוהלים אחר מועמד ל- תפקיד שפחד שיישמש מידיו, הסכים מייד. השמאל נתן הבטחה לא מחייבת ביותר: כמות ואיכות התנגדותו תהיה מותנית ב- כמות ואיכות פעולותיו של ראש העיר החי- דש. התשובה היתה דיסלומטית. נתנה עצי- מה, בקלות, לפירושיו נוחים. בלחש הוסיף דובר האופוזיציה, כי אינו חושב שעלול ל- השתנות הרבה עם החלפת בעל זקן אחד בשני על כס ראש-העיר. גם כעת בחירות חדשות הן מגמת האופוזיציה. רק האופטי- מיים ביותר ביני חושבי העיר ראו בהודעה זו סיכוי לפעולה יותר פוריה בעתיד. רבי יצחק דוד מן, חבר המועצה (הממונה) הקו- דמת, היה אחד מהם, אמר כן להצעה.

שדושה חברים בלבד. להצלחתה של הקואליציה, למצוא ראש שיתאים לכל הכת- פיים, קדם נסיון של משחק גורלות. בשבוע שעבר קרא ראש העיר בפועל, אליהו אלישר, לישיבה לבחירת ראש-עיר, למרות שידע הי- טב כי האופוזיציה לא תשתתף בישיבה. ב- שעה שבוע בערב קם אלישר, פתח בפני חברי רי הקואליציה והכסאות הריקים של האופו- זיציה את הישיבה שעל סדר יומה עמד סעיף בחירת ראש-העיר. היתה זאת דרך אפשרית להכריח את יריביו השמאליים לפעולה. החוק מרשה בחירת ראש-עיר, אפילו בלי קורום מוסמך, בישיבה השלישית שנקראה באותה שאלה. אלישר ציפה ליום השלישי, בו יוכל להיבחר ראש-עיר, אפילו בנוכחות שלושה חברי מועצה בלבד. לידו ישב, כאורח, אבר- הם בירן, הממונה על המחוז, שתפקידו היה לשמש עד. אך קיימים עוד כוחות, מלבד החוק, שהתערבו. דב יוסף החל מגלה עניין פעיל בעיריה שראשה ברח לשוויץ ומשחק הגורלות הופסק אחרי הסיכום הראשון. ה- כסאות הריקים של מפא"י, גברו על המל- אים שמנגד.

השכונות המפלגות. המאמצים הנוא- שים לפתרון, הצלו את יצחק דוד מן, איש חזרוני. הוא הבטיח יותר סמכויות לסגנו (אליהו אלישר, ציונים-כללים-ספרדים, הרב משה גליקמן-פרוש, אגודת ישראל והמנהל מאיר רובין, חרות). קנה בזאת את לב האו- פוזיציה. שהאופוזיציה תותר על התכנית הנוחה של חבלה, רק היה יכול לקחת. תושבי הבירה חזרו ולמדו מהמאורע מה ערך יש לבחירות דימוקרטיות במשטר של מפלגות המהות מטרות בפני עצמן: כי יהי מן אפילו מוכשר ומוצלח בתפקידו, העובדה נשארת עובדה כי לא תושבי ירושלים בחרו בו, כי אם חשבונותיהן של המפלגות.

המשק

קל להגיע, קשה לצאת

מנהל חברת פוקארו באיטליה, אלכסנדר

העם
לקחת - לשם מה?

256 חודש אחרי שארולף היטלר עלה ל- שלטון והכריז מלחמה על העם היהודי, 88- חודש אחרי שהתאבד בצורה כה מסתורית (ראה מכל העולם) הושלם חוזה השילומים, שהוא למעשה חוזה השלום בין העם היהודי, שחלק ממנו מצא לו בינתיים הגדרה פולי- טית כמדינה ריבונית, ובין חלק מן העם הגרמני.

בחיכות הסוער על עצם המשא והמתן בין שתי המדינות ניסו המחייבים לטעון כי השבת הגול אין פירושה שלום. אולם היה זה נימוק של התחמקות. שום רשות בינה לאומית, שום שופט ושום שטר לא הכריח את הגרמנים לשלם. הם עשו זאת מרצונם החופשי, כדי לחסל את הכתם המשחיר אותם בעיני העולם. השלום השילומים משך עשר שנים, ואולי גם משך 14 שנים, יחייב מגע הדוק ומומושי. מגע כזה לא יתכן בין מדי- נות אויבות.

הגרמנים הצליחו אפוא להשיג שלום ב- אמצעות שילומים (דבר העול, אגב, לעורר מחשבה ביחס להשגת שלום עם הערבים). אולם בסופו של דבר אין ספק שדוד בן- גוריון יצא ממצב מכל המערכה. סיסמון חרות מצד אחד ומפ"ם מצד שני עניינו את הקהל סחור סחור, שעה שעלה לנגד עיניו נתחבש הגדול שאפשר יהיה לקנותו ב- כסף הגרמני. והחיכות האמיתי שוב אינו - לקחת או לא לקחת, אלא - לשם מה לקחת. כי קיימת סכנה חמורה מאד שכספי השר- לומים, שהם הסיכוי האחרון של ישראל לה- הבריאה את משקה הויסוד, יבוצבו לריק כדי לשמור על הנוחיות השוטפת (ראה דו"ח מפורט בעמוד הבא).

ירושלים

ראש מתאים לכל כתפיים

לבעיית ראשות העיר לירושלים נראה מב- עד שמשותפו המלוכלכות של חלון הראוה המפלגתי פתרון גאוני: חוסר שינוי. הזא- בים, שהיו טורפים איש את רעהו בתוך ה- קואליציה שלהם אילמלא איימה מעל ראשי- הם חרבו של זאב עוד יותר מסוכן, האופו- זיציה הסכימו ביניהם, מי ימלוך. כיוון ש- נציגי המפלגות הדתיות למיניהן מחזיקים במועצה כלשון המאזניים העלולה לנטות שמאלה או ימינה, לפי מצב רוחם, היתה התחרות על אהבתם עיוה ביותר. אפילו ה- הסתדרות הכליכלית חורה אחריהם, קיוותה משך כמה שעות, כי תוכל להקים אתם קו- אליציה כדוגמת זאת הנהוגת בכנסת. אך משום שלא כל הדתים הם פועלים אולם כל הדתים הם דתיים, נטתה הכף ימינה.

בתוך שרימתם הארוכה של מועמדים ב- שעת הבחירות לפני שנתיים, מצאו הדתיים איש שהבטיח להשביע את רצון כל 12 חברי הקואליציה הציונית-כללית-ספרדית-דתית -החרותית. מבין ערימות קרשים של בית- מסחר לעצים הוצא בעליו, רבי יצחק דוד מן, הוצע כמועמד לכבוד של ראש עיר הקודש. הפרוצדורה שהעלתה בזמנו את שלמה זלמן שרגאי הופעלה שוב. חבר מועצה דתי אחר הגיש את התפטרותו לשר הפנים, פינה בכך את אחד הכסאות באולם הישיבות, עליו ית- ישב יצחק דוד מן לכמה רגעים עד שיעלה לדוכן יושב ראש המועצה.

שני תנאי יסוד. שחרר העצים בעל ה-

